

GAZETA POLSKA

wychodzi codziennie z wyjątkiem dni poświęconych o godzinie 8-jej rano.—Cena numeru 20 halerczy—15 fanigów.

Prenumerata:

W Dąbrowie miesięcznie 4 K. 50 hal; kwartalnie 13 K. 50 hal.; prze yłk pocztową miś. 5 K. 10 hal.; kwartalnie 5 K. 30 hal. — W okolicy niemieckiej miesięcznie 3 Mk 50 fan; kwartalnie 11 Mk 50 fan. Za dostawę do domu dopłaca się miesięcznie 60 hal.

Redakcja i Administracja w Dąbrowie

ul. Króla Sobieskiego 15; otwarte o 8 rano do 7 wieczorem.
FILIA w Bęglzinia: Biuro dzienników Małachowskiego.

CENY OGŁOSZEŃ: Na 1-szej stronie za wiersz pełnowy 3 Kor.—Na stronie II-zej za wiersz 1 K. 50 hal. Na stronie za wiersz 2 kor.—Zgłoszenia swobodnie na IV-jej stronie za wiersz półpółnowy 60 hal.—Drobne ogłoszenia po 10 hal. za wiersz. Najmniej 1 Kor. Wyrazy tłustym drukiem podwójnie.

1818 — 1918.

Dziś 6 czerwca, przypada setna rocznica zgonu twórcy pierwszych legionów polskich gen. Henryka Dąbrowskiego. Imię jego jak gwiazda świeci w plejadzie tych duchów wielkich, jakie Opatrzności zrządzeniem zjawiły się nad trumną wolności naszej — broniąc narodu by wraz z utratą swobody sam, cały nie stoczył się w przepaść zapomnienia...

Trzech wodzów stanęło na przelomie dziejów naszych, trzech rycerzy bez skazy i trwoży jak drogowca stanęło między dogasającym blaskiem państwowości polskiej a steletnim okresem walk o wolność.

Kościuszko, Poniatowski, Dąbrowski. Trzech ich było, a każdy inny, każdy stał się innej cnoty polskiej uosobieniem.

A jeśli Kościuszko był sercem narodu, jeśli ks. Józef skupił w sobie jego honor, to Dąbrowski był wzorem tej cnoty, której najwięcej może nam brakować: samozaparcia się i wytrałości.

Był na przelomie dziejów naszych tragicznym Dąbrowski tym, kim Czarniecki był za czasów „Potopu”, był jak on „tym, co nie z soli ani z roli wyrósł ale z tego co go boli”, był tym co najlepsze siły narodu pod orlą białego znakiem umiał zgromadzić by wieść je „z ziemi włoskiej do polskiej”.

Był tym, co nie chciał i nie umiał schlebić masom — był tym, który potrafił ściągnąć na siebie klątwy i złośczenia...

A że był i żołnierzem meżym, że sam w boju pierś na rany i kule wystawiał—więc im dalsza dziejów odległość tem bardziej świetlnych blasków postać jego nabiera.

I tak jak za życia towarzyszyło mu ukochanie żołnierza, tak dziś skupia się na nim miłość Ojczyzny za to, że chciał i umiał tchnąć zapal w żołnierza, że nie złożył ręk bezczynnie i że nie biadał nad trumną wolności. Skupia się na nim miłość Ojczyzny za to, że czynem swym nawiązał do tradycji państwowości naszych, że w wielkich wojskach czasów swych nie tylko nie brakło imienia polskiego, ale że okryło się chwałą nową.

Bo to że trud wodza i ofiarna krew żołnierza nie dały nam nadziei spełnienia—to nie pomniejsza w niczem cnoty obywatelskiej twórcy Legionów. On dzieło swe spełnił i doprowadził do końca, a jeśli korzyści praktycznej też nie było, to był przecież w nim krzyk i protest narodu nie chcącego i nie mogącego uznać swej niewoli.

Był nawiązaniem do czasów późniejszych, do tych walk w trzynaście pierwszym i do tych w

szesześciastym trzecim roku, był to początek tej nici czerwonej, która snuje się przez całe porzobiorstwo dzieje Polski a z niemi przez dzieje świata, tej nici, na której ostatnim na dziś węzłem Legiony Polskie z czasów dzisiejszej wojny.

A kiedy tak zdarzył bieg dziejów, że właśnie z rokiem zgonu twórcy pierwszych Legionów zbiega się rok likwidacji drugich, które jak meteor świetlany przebiegły po krwawym niebie największych w dziejach wojny—pomińmy iż największą cnotą Dąbrowskiego była wytrwałość. Gdy nam tej nie braknie wraz z nim i żołnierza jego zawołać będziemy mogli:

Jeszcze Polska nie zginęła!

Przejęcie władzy przez Rząd polski.

„Czas” otrzymał z Warszawy pod datą 27 maja następujące informacje:

Rokowania w sprawie przejęcia władzy posuwają się naprzód. Co do szeregu punktów nastąpiło porozumienie pomiędzy władzami polskimi a mocarstwami centralnymi. Na formalne zaakceptowanie tych punktów przez Wiedeń i Berlin, jak zapewniają członkowie gabinetu ministerów, czekać nie trzeba będzie długo.

Najszersze kompetencje otrzymała ministerstwo rolnictwa, znacznie mniejsze ministerstwa pracy, zdrowia i skarbu. Wyłączone są z rokowań punkty, które władze niemieckie uważają za „Kriegensundwendigkeiten”. Niektóre z tych właśnie spraw władze niemieckie przekazują wprawdzie państwu polskiemu, lecz zastrzegają sobie pewien wpływ.

Co do ministerstwa spraw wewnętrznych, to sprawa ta przedstawia się według wylosowanego referatu przez p. Matkowskiego, referenta starszego min. spr. wew., jak następuje:

Ministerstwo spraw wewnętrznych odróżnia te sprawy administracyjne, które mogą być przejęte natychmiast, bez objęciem władzy rządów powiatowych, i które mogą być prowadzone przez biuro centralne ministerstwa od tych spraw, których załatwienie związane jest z posiadaniem właściwej egzekutywy i przejęciem rządów powiatowych. Do spraw pierwszych należą: 1) nadawanie obywatelstwa polskiego, 2) zmiany nazwisk, 3) zatwierdzenie darowizn i zapisów na cele publiczne, 4) współudział w mianowaniu i zatwierdzeniu prezydentów oraz burmistrzów, 5) zarząd ubezpieczeniowy wzajemnym, 6) legitymowanie i rejestrowanie towarnych, stowarzyszeń i związków, 7) statystyka, 8) pozwolenia na wydawanie cenzosopis, 9) sprawy budowlane i drogowe w zakresie przepisów ogólnych, 10) w drodze wyjątku przygotowanie i prowadzenie list porodowych, 11) pomocnicze zarządki pocztowe. Z pośród tych spraw oskarżono się w konferencyach z władzami okupacyjnymi, że wymienione pod liczbą 2, 3, 7 i 8 nie będą wątpliwość, pozostałe zaś muszą stać się przedmiotem szczegółowego omówienia w posiedzeniach komisji, a to dla ustalenia stosunku, jaki zachodzić będzie pomiędzy rządem polskim a władzami okupacyjnymi w zakresie odnośnych czynności.

Co się tyczy przejmowania urzędów powiatowych, ustalono, iż poprzedzić je musi umieszczenie kandydatów na przyszłych kierowników powiatowych w charakterze praktykantów, a potem zastępców w biurach zarządów okupacyjnych. Z obu stron uznano za pożądane, ażeby przekazywanie administracji odbywało się z zachowaniem następujących zasad: 1) nie naruszać jednności zarządu powiatowego, 2) unikać dwojakości władzy, 3) zapobiegać możliwemu przeciwstawianiu się władz samorządowych władzom centralnym, 4) zapewnić urzędom polskim stosowną egzekutywę.

Co do tego ostatniego postulatu, należy szukać sposobu wytworzenia zastępczych organizacji policyjnych polskich, zanim nie pozyska się odpowiednio przygotowanej ilości funkcjonariuszów dla stworzenia jednolitej policyjności państwowej. Wy padnie tutaj uciec się do organizacji milicyjnych w miastach i powiatach z uzależnieniem ich atoli od władz centralnych.

Sprawa reemigracji, aprowizacji i rekwiizycji są przedmiotem osobnych wniosków, co do których porozumienie odbywa się niezależnie od narad w przedmiocie przekazania administracji. — Przed ostatecznym przekazaniem administracji, zarządzone zostaną w okupacji niemieckiej wybory do sejmików powiatowych na podstawie ogłoszonego już przez władze niemieckie statutu. Podobnie w najbliższej przyszłości odbyć się mają wybory w małych miastach okupacji austriackiej, jak również zapewne w tych miastach, gdzie Rady miejskie zostały rozwiązane.

Przejęcie administracji politycznej odbędzie się w każdym razie z zachowaniem nie obecnych ustrojów rządów powiatowych w obu okupacjach. Jednakże rząd dążyć będzie do możliwego zbliżenia typów zarządu w obu okupacjach, jak również wprowadzać je zacznie, o ile można jak najprędzej na drogę, prowadząc do tego ustroju, który uważa za właściwy dla kraju.

Nowy ustroj oparty będzie na istnieniu 3-ch instytutów administracyjnych (gmina, powiat, województwo) oraz na istnieniu 2-ch stopni samorządu: gmina miejska i wiejska, oraz sejmik wojewódzki. Najważniejszą reformą jest utworzenie rad gminnych, opartych na wyborach powszechnych. Projekt odnośny został już przez Radę ministrów przyjęty.

Przed procesem legionistów.

Z Marmaros Siget donoszą: Wszystkie przemyślającym w tutejszym więzieniu wojskowym oficerom, podoficerom i żołnierzom legionowym doręczono już akt oskarżenia, którego treść jednak ze względu ustawowych przepisów rozprawy główną ogłaszać nie wolno.

Oskarżeni, stosownie do stopnia obciążenia, podzieleni są na szereg grup. Odrebrni, którzy z osobna, traktowani są główni oskarżeni w następującym porządku: 1) kapitan dr. Górecki, 2) rotmistrz Robert Okołowicz; 3) kapelan ks. Józef Panasz; 4) major Włodzimierz Zagórski; 5) podpor. Rudzki (królewicz); 6) porucznik Roman Gliński.

Następna grupa stanowią podporucznicy: 7) Kosowski Wilhelm; 8) Zygmunt Stanisław; 9) Wasserman Zygmunt; 10) rotmistrz Wikł Stanisław; 11) rotm. Torma Stefan; chorążowie: 12) Charzewski Emil; 13) Zaleski Stefan; 14) Dużyński Henryk; 14) porucznik Zachorowski Władysław; 16) podpor. Walner Władysław.

Trzecia grupa: 17) podpor. Mit-schein Józef; 18) podpor. Marek Staniszew; 19) por. Żulawski Szeległa Jul.; chorążowie: 20) Krzypski Stefan i 21) Ocetkiewicz.

Czwarta grupa: 22) kapitan Łapicki; 23) chorąży Sapecki; 24) porucznik lekarz dr. Kończak; 25) chor. Gromczakiewicz; 26) chor. Pire; 27) por. Sroczynski Marian; 28) podpor. Czopp; chorążowie: 29) Chrobak; 30) Paszkowski; 31) Sroczynski Stefan; 32) podpor. dr. Walter; 33) podpor. Bałanda; 34) chor. Lazarewicz; 35) chor. Stańczykiewicz; 36) por. Wierchleyski; 37) podpor. Rechawicz; 38) por. Barzykowski; 39) rotmistrz Kucz; 40) chor. Mazarak; 41) podpor. Lampert; 42) por. Ruciński; 43) chor. Piatek; 44) chor. Piatek; 45) podpor. Popiel; 46) chor. Wierzbicki; 47) kap. Przepiński; 48) chor. Miodoński; 49) podpor. Majewski; 50) chor. Imielski; 51) podpor. Beldowski; 52) sier. Schmidt; 53) podpor. Władysław Krogulski; 54) chor. Kusionowski; 55) kapral Pzykiewicz.

Piąta grupa: 56) plutonowy Grodzicki; 57) kapitan Bold.

Szóstka grupa: 58) podpor. Kula-kowski; 59) sierżant Pacholowski. Siódma grupa: 60) sierżant Drenwicki; 61) chor. Zaborkrzycki.

Osma grupa: 62) podpor. Wróblewski; 63) podpor. Ablewicz.

Dziewiąta grupa: 64) chorąży Gumniński; 65) por. Sidorowicz; 66) podpor. German.

Dziesiąta grupa: 67) por. Bogdanowicz; chorążowie: 68) Barys; 69) Kurkowski; 70) Czyszewicz; 71) Bielewski; 72) Goseb; 72) Karobowski.

Jedenasta grupa: 73) podpor. Homme; 74) chor. Norwid; 75) podpor. Waligórski; 76) chor. Gruska; 77) chor. Zygmunt (7); 78) plut. Wardas.

Dwunastą grupą: 79) kapr. Brzeźni; 80) leg. Pęk; 81) leg. Rys; 82) kapr. Hojnacki; 83) plut. Kuc; 84) leg. T. Waj; 85) kapr. Różycki; 86) leg. Pyć; 87) kapr. Turę; 87) starszy żołnierz Goray; 88) leg. Macioch.

Trzynasta grupa: 89) kapr. Cholewa; 90) leg. Kuś; 91) podpor. Graff.

Czternasta grupa: 92) podpor. Józwa; 93) chor. Mrowca; 94) podp. Szwejkowski.

Piętnastą grupą: 95) podpor. Świętniak; 96) sier. Czerny.

Szesznasta grupa: 97) plut. Jastrzębski; 98) sier. Bolesław Jastrzębski; 99) sier. Zubrzycki; 100) sier. Majewski; 101) podpor. Rutka.

Siedemnastą grupą: 102) chor. Biliński; 103) chor. Ostrowski; 104) chor. Ujelebo; 105) podpor. Węgnowicz; 106) chor. Buz; 107) podpor. Miazga; 108) podpor. Goldmann; 109) podpor. Rosolowski.

Osmnastą grupą: 110) podpor. Felzyszyński; 111) c. k. podpor. Landsturm Jan Skrzyński; 112) kapr. Lewartowski (królewicz).

Świadków do rozprawy powołano 123.

W sprawie przyłączenia Chelmszczyzny do Ukrainy.

Proszeni jesteśmy o zamieszczenie pisma następującego:

„Swiadcąca czepizom „Tribune du Geneve” z dnia 8 kwietnia br., a za niem francuski „Temps”, zamieściła wiadomość, jakoby generał zakonowi Towarzystwa Jezusowego, ks. Włodzimierz Ledóchowski, pod wpływem ks. metropolity Szeptyckiego, dał się pozyskać dla sprawy przyłączenia Chelmszczyzny do Ukrai-

